

MAASEUTU 2020

Kosteikkokoulutus 15.-16.5

Pekka Länsivierto 2019

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU 2020

hakuasetukset 2018/2019 kertoo, että
tavoite on saavutettu (VNA 148/2018;
454/2019)

Ei enää haettavissa tällä
ohjelmakaudella!?

Huom. Investoinnin jälkeisiä
hoitosopimuksia voi hakea 2019

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Logo

Yleistä kosteikoista

- **Koko prosessin yhteistyö, myöntämisestä, tarkastuksista, maksamisesta, hoitamisesta sekä raportoinnista että jatkotoimenpiteistä tärkeää.**
- **Jokaisen tulee ajatella ja huomioida prosessin eri vaiheet, miten toimitaan ennen ”omaa osuutta” ja miten omat toimet vaikuttavat myöhemmin tehtäviin osuuksiin.**
- **Resurssien rajallisuus !**

Kosteikko prosessin A ja O

Tehtävien eriyttämisvaatimuksesta huolehdittava.

Siksi; Maaseutuyksikössä käsittelyä porrastettu; huomioiden asiantuntijuus!

-kehittämisyryhmä

-maksatusryhmä

-tuki- ja tarkastusryhmä

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Yleistä

- **Eri tahojen asiantuntijat mukaan mahdolliseen aloituspalaveriin.**
 - **Aloituspalaverikäytäntö havaittu toimivaksi varsinkin ohjelmakausien vaihtuessa tai uusien toimijoiden perehdytyksessä, parantaa laatua koko prosessissa.**
 - **Samoin valintamenettelykokouksessa**
- **Prosessissa huomioitava myös hoitosopimuksen tekeminen.**
- **Päätöksessä on aiheellista käyttää lyhyesti yleiskieltä.**
 - **Toivoa, että hakija lukee myös päätöksen**
- **Päätöksessä on aina perusteltava, jos poiketaan siitä, mitä hakemuksessa on haettu**

Ei-tuotannollinen kosteikkoinvestointi

tuenhakijat; aktiiviviljelijä, ry, vesioikeudellinen yhteisö

Investointi kohteen tulee olla hakijan hallinnassa koko ajan, siis vähintään 2+ 5 vuotta. **Toimenpide lupa ei ole riittävä.**

- minua parempi selvittämään on vesitalousasiantuntija:

- kosteikon pinta-alan, tulva-alueet mukaan lukien, on oltava vähintään 0,5 % yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta.

- kosteikon tai tulva-alueen yläpuolisella valuma-alueella on **peltoa** yli 10 prosenttia.

- **kustannus voidaan korvata, jos toimenpide on perusteltu hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta.**

- Y-vastuun asiantuntija-arvio, yleissuunnitelmat, yms. – auttavat paljon

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Kosteikon perustaminen

Maaseutuyksikkö ja Y-vastuualue yhdessä arvioi;

-Kosteikkoinvestoinnilla tulee olla edellytykset edistää maatalouden vesistökuormituksen vähentämistä ja/tai lisätä luonnoaltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta

-Kosteikolla tarkoitetaan pysyvästi veden osittain peittämää aluetta, joka toimii kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjänä, eliöstön elinympäristönä tai viljelymaiseman monipuolistajana.

Kohteella käy joku asiantuntija, joka on sielläpäin muutenkin liikkeellä.

Jos kohde ei ole entuudestaan tuttu. (resurssit)

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Kosteikon perustaminen (tsekkaus E- ja Y-vastuut)

mahdollisesti myös AVI- luvan tarve

-sovelletaan yhteistyötä myös hoitosopimusten käsittelyssä

Investointikorvausta voidaan myöntää kustannuksista, jotka aiheutuvat:

- Pintamaan ja kasvillisuuden poistosta (*suunnitelman sisältö ja kustannuslaskelma*)
- Poistetun maa-aineksen loppusijoittamisesta (*hasu-maat vaatii Y-vastuualueen*)
- Patojen, pohjakynnysten, penkereiden ja muiden välttämättömien rakenteiden rakentamisesta (*rakenteelliset ratkaisut vaatii vesitalousasiantuntijan ammattitaidon*)
- Pohjan, luiskien ja reuna-alueiden muotoilusta sekä (*Y-vastuun vesi-, luonto- ja vesihuolto asiantuntijuus*)
- Kosteikon reuna-alueiden ja tulvatasanteiden kylvämisestä sekä kasvillisuuden istuttamisesta (*suunnitelma selventää kustannuslaskijalle ja ratkaisijoille; y-vastuun luonto asiantuntijuus*)
- Hoitopäiväkirjan pitämisestä (*kirjataan päätökseen*)
- *Toteuttamisesta aiheutuva kustannus voidaan korvata, jos toimenpide on perusteltu hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Arvioidaan joka välissä.*

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Kosteikon perustaminen **ohjelmakaudella 2014 - 2020**

- **Korvattavien kustannusten tulee olla tuen saajan maksamia, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia**
- Korvausta maksetaan hyväksytyjen toteutuneiden kustannusten mukaan hehtaaria kohden enintään
 - 11669 €/ha ja jos kohde on kooltaan 0,3 – 0,5 hehtaaria, enintään 3225 euroa kohteelta
- **Hankkeen toimenpiteiden tulee perustua asianmukaisesti laadittuun suunnitelmaan, joka toimitetaan hakemuksen liitteenä**
 - **Kosteikoilla parhaimmat suunnitelmat ei-tuotannollisissa ja ympäristösopimuksista**
- Investointi on toteutettava kahden vuoden kuluessa siitä, kun päätös korvauksen myöntämisestä on tehty (ohjelmakauden puitteissa voi perustellusta syystä saada jatkoaikaa)

VALINTAKRITEERIEN KÄYTTÖ EI-TUOTANNOL- LISTEN INVESTOINTIEN KORVAUKSESSA OHJELMAKAUDELLA 2014 - 2020

Valintaperusteiden käytön tarkoituksena on varmistaa hakijoiden tasapuolinen kohtelu, parempi taloudellisten resurssien käyttö ja toimenpiteiden kohdentaminen unionin tavoitteiden mukaisesti maaseudun kehittämiseen.

- **Tarkistusluettelon kaikki kohdat hyväksyttävästi läpäisseet hakemukset pisteytetään valintakriteerien avulla. Valintakriteereillä arvotetaan haettavan kohteen odotettavissa oleva ympäristöllinen vaikuttavuus.** Valinta tapahtuu kysymysten perusteella:

EI-TUOTANNOLLISTEN INVESTOINTIHANKKEIDEN VALINTAMENETTELYKOKOUS

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, maaseutuyksikkö, kehittämissyhmä

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Valintamuistio Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2014-2020 valintaperusteista

Toimenpide: 4.4. Ei-Tuotannolliset investoinnit

Valintajakson päättymispäivä 15.6.2016

Läsnäolijat:

Tarja Uija

Pekka Länsivierto

Riitta Rintapukka

Anne Palokoski

Ossi Leppiniemi

Johanna Kullas

Kosteikkojen osalta Ossi aikaisemmin kantaa, mutta ei läsnä 27.10.2016

MAMO osalta

Pisteytykse:
27.10.2

Saapuneet hakemukset annettujen pisteiden mukaisessa paremmuusjärjestyksessä

hakemusnumero

hakija

nimi

pistemäärä (pisteytyksen perusteet
hakemuskohtaisesti erillisinä
liitteenä)

Esim. kosteikko

Hakija: S

Yhdistyksen r.nro:

Hankkeen numero:

Hankkeen ala: ha

Pellon osuus valuma-alueesta: 23,79 %

Hankkeen kuvaus:

- hankkeen kohteena oleva ala sijaitsee
- alue on osittain kuivattu järvi, joka kosteikkohankkeella kunnostetaan kosteikoksi
- alueella ei ole havaittu erityisiä luontoarvoja
- hankkeen tavoitteena kunnostaa osittain monivaikutteiseksi kosteikoksi, vähentää maatalouden aiheuttamaa ympäristökuormitusta sekä parantaa maatalousmaisemaa
- lisäksi rakentamisella pyritään parantamaan järven länsipuolisten alueiden peruskuivatusta

Korvaustasot:

Enimmäiskorvaus/ha: 11 669,00 €

Enimmäiskorvaus/hanke: 11 669,00 € x

Valintakriteerit:

1. Miten hyvin kohteen toimenpidetarve tunnetaan etukäteen?

Kohteen yläpuolisella valuma-alueella on maataloustoimintaa, joka aiheuttaa ravinne- ja kiintoainekuormitusta 1 p.

Perustelu:

Valuma-alueen maataloustoiminta aiheuttaa ravinne- ja kiintoainekuormitusta.

2. Mikä on kohteeseen tehtävän investoinnin merkitys maatalouden ympäristönsuojelussa?

Kohteen yläpuolisella valuma-alueella on peltoa 10-39 prosenttia 2 p.

Perustelu:

Kohteen yläpuolisella valuma-alueella on peltoa 23,79 %.

3. Kohteen mitoitus/rajaus

Kohde on 0,5 prosenttia tai enemmän yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta, kun reuna-alueiden ympäristöisäilyksessä olevat suojavaähykealat lasketaan mukaan 2 p.

Perustelu:

Kohde on 5,7 % yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta.

4. Vaikuttavuuden laatu

Vaikutus joko vesiensuojellullinen tai luonnon monimuotoisuutta edistävä 1 p.

Perustelu:

Valintakriteereistä saatu pistemäärä: 6 p.

Kosteikkoinvestoinnit *valintakriteerit*

- 1) Miten hyvin kohteen toimenpidetarve tunnetaan etukäteen? *Olemassa kirjallista dokumentaatiota*
- 2) Mikä on kohteeseen tehtävän investoinnin merkitys maatalouden ympäristönsuojelussa? *Suuri vesiensuojelu tai monimuotoisuus merkitys*
- 3) Kohteen mitoitus/rajaus? *Sopivan kokoinen:*
- 4) Vaikuttavuuden laatu? *Moni- vai yksivaikutteinen*

Jos halutaan alueelle seuraavallakin ohjelmakaudella kosteikkoja, niin tarvitaan yleissuunnitelmia yms. jotta saadaan pisteitä tunnettuudesta, tarpeesta, vaikuttavuuksista...

2020 jälkeen kosteikoilla huolehdittaneen ilmastosta, turvemaista, hasu-maista...

Komission tarkastus

RD1/2017/815/FI

Tapaus nro x / Case x (numerointi excel-taulukosta)

Tuensaaja /Beneficiary
Tunnistenumero, nimi, osoite

Toimenpide ja alatoimenpide / Measure and submeasure

Lyhyt kuvaus hankkeesta / Short description of the project

Hakemus ja myönnetty tuki / Application and allocated aid
Hakupäivämäärä (date of application):
Haettu määrä (amount applied):
Myönnetty määrä (amount allocated):
Tukiprosentti (aid intensity):

Valinta / Selection
Saadut valintapisteet (awarded selection points):
Minimipistemäärä valinnassa (minimum needed for selection):
Myöntöpäätöksen pvm (date of the grant decision):

Maksu / Payment
Maksuhakemuksen pvm (date of claim):
Haettu määrä (amount claimed):
Maksettu määrä (amount paid):
Maksupvm (payment date):

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

Kosteikon perustaminen

- Investointia ei saa aloittaa, ennen ELY-keskuksen päätöstä korvauksen myöntämisestä
- Korvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että hankkeen ala on **vähintään 0,30 ha**
- **Investoinnin valmistuttua** on velvollisuus tehdä kohteesta viisivuotinen **ympäristösopimus** eli kosteikon hoitosopimus, jonka ala on investoinnin ala vähintään 0,30 ha
 - **Alueen tarkastanut ja mitannut maksatusryhmän ja tuki- ja tarkastusryhmän tarkastajat.**
- Kunnostushankkeen aikana tehdyistä toimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa

Ympäristösopimukset

Ympäristösopimuksia voivat hakea:

- Aktiiviviljelijät
- Rekisteröidyt yhdistykset
 - Kosteikon hoitosopimukset
 - Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimukset
- Vesilain mukaiset vesioikeudelliset yhteisöt
 - Kosteikon hoitosopimukset
- Ympäristösopimusten hakeminen ei edellytä ympäristösitoumusta
- Sopimuskausi on viisivuotinen ja sopimusvuosi alkaa 1.5.
 - Hoitosuunnitelmaan on kirjattu hoitotoimet erikseen joka vuodelle.
 - Helpottaa sopimuksen toimenpiteiden valvontaa ja muistuttaa hakijaa mitä ko. vuonna tehtävä.
- Ympäristösopimuksia voi hakea palauttamalla paperinen sopimushakemus vaadittavine liitteineen ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä

Kosteikon hoitosopimus

Kosteikon hoitosopimus voidaan tehdä: 2019

- **Kohteesta, joka on perustettu ei-tuotannollisen investoinnin tuella**
- **Toivottavasti taas tulevaisuudessa!**
- *Kohteesta, jota on koskenut erityistukisopimus monivaikutteisen kosteikon hoidosta*
- *Kohteesta, joka on pieni kosteikko tai tulvapelto, ja jota on koskenut erityistukisopimus luonnon monimuotoisuuden ja maiseman edistämiseksi*
- *Kohteesta, joka on perustettu muulla rahoituksella ja joka täyttää ei-tuotannollisen kosteikkokohteen ehdot*
- Kosteikoin, tulva-alueen tai luonnonmukaistetun uoman alle jääneestä ja hoitotoimien kohteena olevasta maa-alasta sekä hoidon kannalta riittävistä reuna-alueista
- *Hakijat yleensä sitoutuvat kosteikon hoitoon paremmin kuin esim. luonnonlaitumien hoitoon!*

Kosteikon hoitosopimus

Kosteikon hoitotoimenpiteitä voivat olla:

- Lietteen poisto tarvittaessa
- Kemiallisten saostusaineiden poisto ja lisäys
- Patojen ja uoman hoitotoimet
- Kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto/raivaus ja kasvijätteen poiskorjaukset
- Veden pinnan korkeuden seuraaminen
- Muut vastaavat toimenpiteet
- Yms.

Luonnonmukaistettujen uomien hoidossa

- huolehdittava veden virtaamaa hidastavista rakenteista, kuten pohjapadoista ja eroosiosuojauksista
- uoman reuna-alueiden kasvillisuuden säilymisestä tai
- tulvatasanteiden avoimuudesta

Kosteikon hoitosopimus

- **Sopimusalan on oltava vähintään 0,30 ha**
 - **Lohkot perustettu ilmoitettu tukisovellukseen**
 - **Hakijalla ”tiltu” ja muistaa vuosittain jättää maksatushakemuksen sekä ilmoittaa sopimusalueelle kasvin.**
- Sopimuksesta maksettava korvaus 450 €/ha/vuosi
- Kosteikon hoitosopimusta haetaan ELY-keskuksesta päätukihaun yhteydessä lomakkeella 262
 - Hakemuksen liitteenä toimitettava hoitosuunnitelma
 - Hakijankin tulee tietää, mitä toimia suunnitelmaan on kirjattu eri vuosille ja hoidettava alue.
- Hoitotoimenpiteiden tulee perustua hyväksytyyn suunnitelmaan
- Sopimusaluetta saa laiduntaa, ellei siitä ole haittaa luonnon monimuotoisuudelle tai vesiensuojelulle
 - Laidunnuksesta aiheutuva eroosio tulee estää
- Sopimusalueella toteutettavista hoitotoimenpiteistä on tehtävä lohko kohtaisia muistiinpanoja eli pidettävä hoitopäiväkirjaa

Kiitos

